T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2025/172
KARAR NO : 2025/356
KARAR TR : 05/05/2025

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un Ek 2/3-a maddesi uyarınca verilen idari para cezasına ilişkin kararın iptal edilmesi istemiyle açılan davanın, aracın trafikten men işleminin idari yargıda dava konusu yapılmaması karşısında, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 3. ve 27. maddesi uyarınca ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : R.N
Davalı : Antalya Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğü

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Antalya Valiliği Bölge Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, 07 ... 319 plaka sayılı aracın *"belediye izni olmaksızın ticari amaçlı yolcu taşımak"* ihlali yaptığından bahisle, araç sürücüsü davacı adına trafik idari para cezası karar tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun Ek 2/3-a maddesi uyarınca 32.233 TL idari para cezası verilmiş ve aynı maddenin 4/a bendi uyarınca da araç 60 gün süreyle trafikten men edilmiştir.

2. Davacı, idari para cezasının iptali istemiyle adli yargı yerine başvuruda bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

3. **Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliği 28/06/2024 tarih ve D.İş No. 2024/4554 sayılı kararı** ile, trafik idari para cezası yanında araç men tutanağının da düzenlenip aracın trafikten men edildiğini ve bu idari yaptırıma da itiraz edildiğini belirterek, 5326 sayılı Kanun'un 19. ve 27/8. maddeleri uyarınca başvurunun çözümünün idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle başvurunun görevsizlik nedeniyle reddine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... Muterizin kullanmakta olduğu 07 ... 319 plaka sayılı araç ile ilgili belediyeden izin ve ruhsat almaksızın belediye sınırları dahilinde yolcu taşımak kabahatini işlediği gerekçesiyle 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Ek-2 maddesinin 2. fikrasının (a) bendi uyarınca idari para cezası düzenlendiği, söz konusu kabahat nedeniyle aynı maddenin 3. fıkrasının (a) bendi uyarınca aracın 60 gün süre ile trafikten men edildiği görülmüştür.*
>
> *Muterizin Hâkimliğimiz nezdinde idari para cezası tutanağı düzenlendikten sonra aracın trafikten men edilmesine ilişkin idari yaptırım kararına itiraz ettiği, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Ek-2. maddesinin 3. fikrasının (a) bendine göre tesis edilen trafikten men işlemine karşı idari yargı merciinin görevli olduğuna ilişkin Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 25/03/2019 tarihli, 2019/187 Esas, 2019/191 Karar sayılı karar dikkate alındığında itirazın görev yönünden reddine karar vermek gerekmiş(tir) ..."*

4. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Wf5Bv53 - gS4aaAG - dWxKkKN - +SQhDU= ile erişebilirsin

B. İdari Yargıda

5. Antalya 2. İdare Mahkemesi 15/11/2024 tarih ve E.2024/1158, K.2024/1199 sayılı kararı ile, 2577 sayılı Kanun'un 3. maddesine uygun olmayan dilekçenin reddine karar vermiş; aynı Mahkeme, bu kez 03/01/2025 tarih ve E.2024/1547, K.2025/3 sayılı kararı ile aynı sebeple dilekçenin reddine karar vermiş; davacı tarafından salt idari para cezasının iptali istemli yenileme dilekçesi sunulmuştur.

6. **Antalya 2. İdare Mahkemesi 21/02/2025 tarih ve E.2025/226 sayılı kararı** ile, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna vararak, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"... somut olayda yapılan değerlendirmede; davacı hakkında 2918 sayılı Kanun'un Ek-2/3-A maddesi uyarınca idari para cezası tutanağının tanzim edildiği, söz konusu tutanakta davacı hakkında yalnızca trafik idari para cezası verildiği, davacı tarafından Sulh Ceza Mahkemesi nezdinde yalnızca trafik para cezasına itiraz edildiği, davacının ruhsat sahibi olduğu aracının 60 gün süre ile trafikten men edilmesi yönünde ayrıca işlem tesis edilmiş ise de davacı tarafından bu işlemin dava konusu edilmediği, bu husus davacıya açıkça sorulduğu (dosya içeriğinde bulunan Mahkememizin 2024/1158 E.sayılı dosyasının 11.10.2024 tarihli ilk incelemeye esas ara karar ile) yine Mahkememizin 15.11.2024 ve 03.01.2025 tarihli dava dilekçesinin reddine dair kararlarda açıkça belirtildiği halde, davacının en son 14.02.2025 kayıt tarihli yenilenen dava dilekçesinde açıkça ve sadece MB-37161907 sayılı trafik para cezası tutanağın iptalini talep ettiği, netice olarak Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararı üzerine açılan iş bu davada da yalnızca trafik idari para cezasına ilişkin tutanağın iptalinin talep edildiği anlaşılmaktadır.*
>
> *Bu durumda; yukarıda aktarılan mevzuat hükümlerine göre trafik idari para cezasının 5326 sayılı Kanunun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda son olarak 12/07/2013 gün ve 6495 sayılı Kanun'la değişiklik yapıldığı, bu haliyle de trafik idari para cezasına karşı kanun yoluna ilişkin bir düzenlemeye yer verilmediği, bu durumda, Kabahatler Kanununun 5560 sayılı Kanunla değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde yukarıda aktarılan 5326 sayılı Kanun hükümlerinin dikkate alınacağı karşısında, yalnızca trafik idari para cezasının dava konusu edildiği iş bu uyuşmazlığın adli yargı bünyesinde bulunan Sulh Ceza Mahkemesince çözümlenmesi gerektiği anlaşılmaktadır. ..."*

7. Antalya 2. İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

8. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların tescil edildikleri amacın dışında kullanılması"* başlığı altında düzenlenen Ek 2. maddesinin ilgili üçüncü ve dördüncü fıkraları şöyledir:

> *"...*
>
> *10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamında ilgili belediyeden;*
>
> *a) Çalışma izni/ruhsatı almadan,*
>
> *b) Alınan izin/ruhsatta belirtilen faaliyet konusu dışında,*
>
> *c) Alınan izin/ruhsatta belirtilen çalışma bölgesi/güzergâh dışında*
>
> *belediye sınırları dâhilinde yolcu taşımak yasaktır. Bu fıkranın (a) bendine uymayanlara 5.010 Türk lirası, (b) bendine uymayanlara 2.018 Türk lirası, (c) bendine uymayanlara 1.002*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Wf5Bv53 - gS4aaAG - dWxKkKN - +SQhDU= ile erişebilirsin

Türk lirası idari para cezası verilir. Fiilin işlendiği tarihten itibaren geriye doğru bir yıl içinde tekerrürü hâlinde, bu fıkrada yer alan idari para cezaları iki kat olarak uygulanır.

İşleteni veya sahibi, sürücüsünün kendisi olup olmadığına bakılmaksızın aracın bu maddenin üçüncü fıkrasına aykırı olarak kullanılmaması hususunda gerekli tedbirleri almak ve denetimini yapmakla yükümlüdür. Araç, bu maddenin üçüncü fıkrasının;

a) (a) bendinin ihlali hâlinde altmış gün,

b) (b) bendinin ihlali hâlinde otuz gün,

c) (c) bendinin ihlali hâlinde ise on beş gün

süreyle trafikten menedilir.

...

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"Genel kanun niteliği"* başlıklı 3. maddesi şöyledir:

" (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında, uygulanır."

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.

(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir.

11. 5326 sayılı Kanun'un *"Başvuru yolu"* başlıklı 27. maddesinin ilgili birinci ve sekizinci fıkraları şöyledir:

"(1) İdarî para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idarî yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idarî yaptırım kararı kesinleşir.

...

(8) (Ek: 6/12/2006-5560/34 md.) İdarî yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idarî yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idarî yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddiaları bu işlemin iptali talebiyle birlikte idarî yargı merciinde görülür."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

İlk İnceleme

12. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Muharrem ÜRGÜP, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'nın katılımlarıyla yapılan 05/05/2025 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, açılan dava yönünden oluşan görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Wf5Bv53 - gS4aaAG - dWxKkKN - +SQhDU= ile erişebilirsin

13. Raportör-Hâkim Murat UÇUR'un, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin ve Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

14. Dava, davacının 2918 sayılı Kanun'un Ek 2. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendi uyarınca *"belediye izni olmaksızın ticari amaçlı yolcu taşımak"* ihlali yaptığından bahisle verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmıştır.

15. Kabahatler Kanunu'nun 27. maddesine, 5560 sayılı Kanun ile eklenen sekizinci fıkrasında; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde; idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının, bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği kurala bağlanmış, bu maddenin gerekçesinde de bu hükümle, Kabahatler Kanunu'ndaki düzenlemelerin ortaya çıkardığı bağlantı sorununa çözüm getirilmesinin amaçlandığı ifade edilmiştir.

16. 19/12/2006 tarihinde yürürlüğe giren bu düzenlemeye göre, Kabahatler Kanunu'nun idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı, ancak; idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararların da verilmiş olması halinde idari yaptırım kararına ilişkin hukuka aykırılık iddialarının bu işlemin iptali talebiyle birlikte idari yargı merciinde görüleceği anlaşılmaktadır. Bir başka deyişle, idari yargının görev alanına giren bir yaptırım kararının verilmiş ve bunun dava konusu edilmiş olması halinde idari yargının bu davaya ve aynı maddi olaya ilişkin idari para cezası kararına karşı açılan veya açılacak davaya da bakacağı kuşkusuzdur.

17. Nitekim Uyuşmazlık Mahkemesince de, idari para cezası yönünden oluşan olumsuz görev uyuşmazlıklarının çözümünde, idari para cezasına konu işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren idari yaptırım kararının da verilmiş olması ve dosya içeriğinden bu kararın idari yargı yerinde dava konusu edildiğinin anlaşılması halinde; idari para cezasına ilişkin kararın hukuka aykırılığı iddiasının da, idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılarak, daha evvel de idari yargı yerince verilen görevsizlik kararlarının kaldırılmasına karar verilmiştir (Uyuşmazlık Mahkemesi, E.2022/228, K.2022/294, 31/3/2022, § 22-23).

18. Dosyanın incelenmesinden, davacı ve araç sahibi tarafından salt trafik idari para cezasının dava konusu yapıldığı, aracın trafikten men işlemine karşı ise olumsuz görev uyuşmazlığının çıktığı tarih itibarıyla herhangi bir dava ya da başvurunun bulunmadığı anlaşılmıştır.

19. İncelenen uyuşmazlıkta, uygulanan trafik idari para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Kanun'da idari para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde, bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, dava konusu salt idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanun'un 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Wf5Bv53 - gS4aaAG - dWxKkKN - +SQhDU= ile erişebilirsin

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Antalya 2. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 28/06/2024 tarih ve D. İş 2024/4554 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Antalya 2. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile, Antalya 4. Sulh Ceza Hâkimliğinin 28/06/2024 tarih ve D. İş 2024/4554 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

05/05/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Doğan	Eyüp	Muharrem
YAŞAR	AĞIRMAN	SARICALAR	ÜRGÜP

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden Wf5Bv53 - gS4aaAG - dWxKkKN - +SQhDU= ile erişebilirsin